

Ova je publikacija ostvarena uz financijsku potporu Europske komisije. Ona izražava isključivo stajalište njenih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom pri uporabi informacija koje se u njoj nalaze.

This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

IZVJEŠĆE S TEČAJA

Universal Design for Learning: Strategies and Digital Tools to Support All Learners

Vienna, Austria

28.7.2025 – 2.8.2025

Moja edukativna avantura započinje u nedjelju slijetanjem na aerodrom koji mi se učinio malenim nakon onoga u Rimu, ali svidio mi se na prvi pogled jer sam odmah ugledala mogućnost vožnje direktnim vlakom do centra grada. Kupujem odmah povratnu kartu i za vlak i tjednu kartu za sva ostala prometna sredstva što se pokazalo kao jako pametan potez. Bez puno problema se jako brzo svladaju prometnice Beča, koji je zbilja odlično povezan. Promislila sam da tu živim, ne bih uopće vozila auto. Smjestivši se u apartman, nastavila sam proučavati kako doći do Leonardo Hotel Vienna Schonbrunn gdje je sutradan trebao započeti tečaj u popodnevnim satima.

To je značilo da ujutro imam dovoljno vremena da istražim autobusne i podzemne stanice, kupim kišobran jer kiša nikako da odluči hoće li padati ili ne, što me pak podsjetilo na moj dvotjedni boravak s djecom u Irskoj i probam Mozart tortu u jednoj od najstarijih bečkih slastičarna uz obaveznu kavu.

Konačno, desetak minuta prije 14 sati ulazim prva u dvoranu i željno očekujem početak. Uskoro se dvorana ispunila s još 20 polaznika tečaja. Najviše ih je bilo očekivano iz Grčke, odakle su i predavači Dimitris Zisimopoulos i Foteini Tsioutsia, a tu su još bili polaznici iz Njemačke, Portugala, Engleske, Irske, Rumunjske, Italije, Španjolske...

Predavačica nam je najprije savjetovala koje muzeje posjetiti i svi smo dobili ulaznicu za Albertina muzej. Ja sam danima prije dolaska sastavljala listu što vidjeti i zbilja nije lako odlučiti jer je toliko toga, a nažalost svi muzeji zatvaraju u 18 sati. Trebalo je pametno iskoristiti vrijeme i jesam. Pola dana educiranje u učionici a pola šetnja po predivnim muzejima i znamenitostima.

Prvi dan smo se malo upoznavali, najprije u paru, a onda smo svog para predstavljali grupi, a potom je grupa na kraju morala reći što je o svakome zapamtila. Kroz cijeli tjedan smo predstavljali i škole i tu sam shvatila da samo ja i jedan kolega dolazimo iz škole stranih jezika, dok svi ostali rade u velikim školama ne samo po broju djece i već nacionalnosti, što je veoma izazovno za raditi. Bilo je zanimljivo čuti kako je raditi u školi u kojoj je 50 različitih nacionalnosti.

Prvi dan je predavačica Foteini Tsioutsia govorila o inkluzivnom obrazovanju, koji su ključni principi i vrijednosti. Posebno je zanimljivo bilo razmišljanje o pravednosti, jednakosti i uključenosti o čemu sam i napisala članak. Inkluzivnost je proces koji nema kraja. On je sveprisutan i svaki učenik mora imati osjećaj postignuća. Treba ukloniti sve prepreke i osigurati sve što treba kako bi svi učenici učili i sudjelovali u nastavnom procesu. Pri tome poseban naglasak treba biti na učenicima koji su na granicama margine, na bilo koji način isključeni iz procesa ili jednostavno imaju osjećaj neuspjeha.

Slijedeća tri dana nas teacher trainer Dimitris Zisimopoulos upoznaje s načelima i smjernicama za podršku varijabilnosti učenika (UDL) koji se sastoji od 3 dijela i svaki dan smo razgovarali o jednom. „You'll not find out anything new, it's just a new picture!“ to nam je rekao prije nego nas je podijelio u grupe i svi smo prezentirali po jednu točku iz tablice.

Tako smo u utorak razgovarali o ENGAGEMENT (the „why“ of learning), u srijedu o REPRESENTATION (the „what“ of learning), u četvrtak o ACTION AND EXPRESSION (the „how“ of learning). Za ENGAGEMENT, pokazao nam je tablicu s mogućim dizajnima za prihvaćanje interesa i identiteta, održavanje truda i upornosti i emocionalni kapacitet; za REPRESENTATION nam je pokazao tablicu s mogućim dizajnima za percepciju, jezik i simbole i izgradnju znanja; a za ACTION I EXPRESSION nam je pokazao tablicu s mogućim dizajnima za interakciju, izražavanje i komunikaciju i razvoj strategije. Pri tom smo se upoznawali s raznim digitalnim alatima kao podršku, kao što je Padlet, Chat GPT, Deepseek, Claude AI, Diffit, Canva, Gemini, Poe, Lusia, Magic School AI, Ed puzzle, Coggle, Quillbot... Tu nas je malo više ispraksirala Lorraine Starzinger, tako da smo peti dan tečaja morali sastaviti lesson plan with UDL principima (representation, engagement, expression) koristeći digitalna sredstva. Trebalo je obratiti pozornost na learning objectives, instructional activities, assessment methods i identificirati potencijalne prepreke za specifične učenike, npr. disleksija ili nedavno doseljeni migrant ograničenih jezičnih mogućnosti, učenik s ADHD i ponuditi strategije.

Dobili smo tekst Athens – A young Democracy. Budući da sam se odlučila pisati plan za A1 razinu najprije sam tekst pojednostavila i onda sam zadala isti zadatak u Claude, Chat GPT i Gemini i svi su napravili različita rješenja. Claude je bio prilično detaljan na 7 stranica, Chat GPT na 3 kao i Gemini. Sve u svemu, odlična polazna točka koja omogućuje daljnje razvijanje i daje smjernice u kojem smjeru ići.

Za kraj tečaja smo dobili diplome uz obavezno fotografiranje za uspomenu.

A što sam posjetila u Beču? Da pogađate 100 puta ne biste pogodili koji muzej sam odabrala za prvi....oni koji se nepravедno najmanje posjećuje jer je malo na izoliranoj lokaciji, a to je Vojno-povijesni muzej za koji se smatra da je najstariji muzej u Beču, javno dostupan od 1869.g. Prostire se na dvije etaže, a izložbene zbirke su od vremena turske opsade Beča 1683, Francuske revolucije i Napoleonovih ratova. U muzeju je izložen i automobil u kojem je 28.6.1914. ubijen nadvojvoda Franjo Ferdinand te njegova uniforma. U neposrednoj blizini je i muzej tenkova.

Muzej povijesti umjetnosti je zasigurno najljepši muzej koji obuhvaća djela od starog Egipta do 18.st. od čega se osobito vrijednom ističe kolekcija renesansnih i baroknih slika talijanske, njemačke, flamanske i španjolske slikarske škole. Soba s Rafaellovim slikama je meni bila najdraža

prostorija a svakako je bilo lijepo iskustvo i probati pravi bečki šnicel usred muzeja, uz malo čekanje na slobodno mjesto.

Muzej Albertina je mjesto u kojem se čuva jedna od najvećih i najpoznatijih grafičkih zbirki na svijetu s oko 65000 crteza i preko milijun grafika. Nalazi se u neposrednoj blizini čuvene Bečke državne opere i Hotela Sacher. Naravno da sam prisustovala i jednom koncertu. Bilo je to predivno i neponovljivo iskustvo u kojem me nisu zadivili samo najbolji svirači, pjevači i plesači već akustika i aktivno sudjelovanje publike u izvedbi.

Ako ste mislili da je to sve od muzeja.... pogriješili ste. Ja sam veliki ljubitelj životinja i posjet Kući mora je nešto nezaobilazno. Ne samo zbog akvarija s 10000 životinja, uključujući zmije, morske pse, tropse kuće...gdje ulazite u njihove nastambe i gledate se doslovno oči u oči, već i zbog predivnog pogleda koji se pruža s 11. kata, a tek tu ručati.... Posjetila sam naravno i zoološki vrt u Schoonbrunnu, ali tek nakon posjete dvorcu u pratnji vodiča koji nas je uveo i u zaključane prostorije koje nisu svima na raspolaganju. Posebno zadovoljstvo je bilo uživati u vrtu i zamišljati habsburške vladare koji su tu obitavali od 18.st do 1918.

A ako se pitate za Prater, naravno da sam bila. To čarobno mjesto gdje zabava nikad ne staje. Mnogi ne znaju da je to bilo carsko lovište dostupno samo aristokraciji, sve dok ga car Josip II 1766. nije poklonio Bečanima kao javno mjesto za razonodu. Mene je zanimao najpoznatiji simbol Beča – Riesenrad, veliki panoramski kotač. Iako je ovo mjesto puno vožnja koje dižu adrenalin, publika je većinom starija. Ovo mjesto govori ostani uvijek dijete. Opusti se i uživaj... sama šetnja parkom već odiše nekim zaraznim zrakom.

E sad će se mnogi pitati a jesam li vidjela katedralu Svetog Stefana? Ne da sam je vidjela, nego sam je obišla i u kočiji. Simpatični vozač kočije me je proveo pored svih bitnih zgrada u Beču, tako sam vidjela prvu školu u Beču, prvu vatrogasnu zgradu, Mozartovu kuću, gdje je imao prvi koncert...puuuuno toga.

I naravno da nisam stigla sve vidjeti što sam planirala. I dobro da nisam, jer će mi to biti razlog za povratak. Tko zna, možda slijedeća eskurzija na koju budem vodila polaznike bude u Beču?